

Brussel, 9 december 2024
(OR. en)

16694/24

AGRI 875
AGRILEG 455
AGRIFIN 144
AGRISTR 97
AGRIORG 180

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	9 december 2024
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over een op landbouwers gericht gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over een op landbouwers gericht gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027, die de Raad tijdens zijn 4066e zitting van 9-10 december 2024 heeft goedgekeurd.

**Conclusies van de Raad
over een op landbouwers gericht gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027:**

**Naar een concurrerende, crisisbestendige, duurzame, boervriendelijke en op kennis
gebaseerde toekomst voor de landbouw in de EU**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. GELET OP de juridisch bindende doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) als omschreven in artikel 39 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), op grond waarvan het GLB na 2027 de productiviteit van de landbouw moet verhogen om aldus de landbouwbevolking een redelijke levensstandaard te verzekeren, de markten te stabiliseren, de voorziening veilig te stellen en redelijke prijzen voor verbruikers te verzekeren.
2. REKENING HOUDEND MET de horizontale doelstellingen van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het VWEU die van toepassing zijn op alle beleidsterreinen en dus ook op het GLB, met inbegrip van artikel 11 VWEU.
3. OVERWEGENDE dat de voorstellen met betrekking tot het volgende meerjarig financieel kader (MFK) volgend jaar door de Commissie zullen worden ingediend en dat deze van groot belang zijn voor het landbouw- en plattelandsontwikkelingsbeleid. Deze conclusies laten het resultaat van de onderhandelingen hierover onverlet.
4. HERINNEREND AAN de conclusies van de Europese Raad van 31 mei 2022, waarin het belang van het GLB voor de bijdrage van de EU aan de voedselzekerheid wordt onderstreept, en aan de conclusies van de Europese Raad van 22 maart 2024, waarin de essentiële rol van het GLB bij het waarborgen van een veerkrachtige en duurzame landbouwsector ten behoeve van de voedselzekerheid, de strategische autonomie van de Unie en de waarde van levendige plattelandsgemeenschappen wordt onderstreept. Tevens werd benadrukt dat landbouwers behoefte hebben aan een stabiel en voorspelbaar kader, onder meer om hen te helpen milieu- en klimaatuitdagingen het hoofd te bieden.

5. ERAAN HERINNEREND dat de vaststelling van de nieuwe vereisten van het huidige GLB aanleiding gaf tot ernstige bezorgdheid bij de landbouwgemeenschap en dat de medewetgevers in reactie hierop bepaalde basisvereisten van het GLB hebben gewijzigd.
6. VERWIJZEND NAAR de conclusies van de Raad over een langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU, die op 20 november 2023 onder het Spaanse voorzitterschap zijn goedgekeurd.
7. VERWIJZEND NAAR de conclusies van het voorzitterschap over de toekomst van de landbouw in de EU, gesteund door 26 lidstaten, die op 24 juni 2024 onder het Belgische voorzitterschap zijn aangenomen.
8. HERINNEREND AAN de op 27 juni 2024 aangenomen strategische agenda waarin de politieke prioriteiten van de EU voor 2024-2029 zijn vastgelegd, onder meer dat de Europese Unie zich in zal blijven zetten voor de bevordering van een concurrerende, duurzame en veerkrachtige landbouwsector die blijft zorgen voor voedselzekerheid en levendige plattelandsgemeenschappen. Ook wordt in de strategische agenda benadrukt dat de positie van landbouwers in de voedselvoorzieningsketen moet worden versterkt, en dat tegelijkertijd de natuur moet worden beschermd, de achteruitgang van ecosystemen moet worden teruggedraaid en de waterweerbaarheid in de hele Unie moet worden verbeterd.
9. NOTA NEMEND van de op 18 juli 2024 gepubliceerde politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie (2024-2029), waarin wordt benadrukt dat het belangrijk is een concurrerend, duurzaam en veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem op te bouwen; wordt onderstreept dat het essentieel is dat landbouwers een billijk en toereikend inkomen hebben; wordt verklaard dat landbouwers moeten worden beloond die met de natuur werken en zo de biodiversiteit en natuurlijke ecosystemen in stand houden en bijdragen aan het koolstofvrij maken van onze economie, op weg naar klimaatneutraliteit tegen 2050; ertoe wordt opgeroepen de Europese voedselsoevereiniteit te beschermen en wordt vermeld dat er een nieuwe Europese strategie voor waterweerbaarheid nodig is om ervoor te zorgen dat bronnen naar behoren worden beheerd.
10. NOTA NEMEND van de resultaten van andere initiatieven in het kader van het toekomstige GLB, zoals het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité, getiteld “Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) na 2027” en het verslag van de strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU.

Een op landbouwers gericht toekomstig GLB dat de inspanningen van landbouwers beloont

11. BENADRUKT dat de landbouwsector van de EU, ondersteund door het GLB, alle EU-burgers voorziet van hoogwaardige en betaalbare levensmiddelen en collectieve basisgoederen als hoeksteen van de Europese economie en samenleving, een strategische rol speelt bij het in stand houden van levensvatbare en diverse plattelandsgebieden en landbouwactiviteiten in de hele Unie, en zorgt voor het behoud van de voedselzekerheid, de Europese levenswijze, culturele tradities en ecosystemen.
12. BEKLEMT OONT dat er een op vertrouwen gebaseerd partnerschap met landbouwers nodig is en dat de belangen van landbouwers een centrale plaats moeten krijgen in het GLB zodat de verbeterde beleidsdoelstellingen succesvol kunnen worden verwezenlijkt. BENADRUKT dat het GLB moet blijven bestaan als een gemeenschappelijk beleidsinstrument van strategisch belang, met name tegen de achtergrond van de onvervangbare bijdrage ervan aan de voedselzekerheid en -veiligheid in Europa en de wereld. ONDERSTREEPT de noodzaak van samenhang en synergieën tussen de verschillende beleidsterreinen en van een goede beoordeling van de gevolgen voor de landbouw en plattelandsgebieden.
13. MERKT OP dat, zonder vooruit te lopen op het volgende meerjarig financieel kader, specifieke en passende middelen en instrumenten voor het GLB nodig zijn om efficiënt in te spelen op de vele doelstellingen ervan, en dat een eerlijke verdeling van de GLB-steun, met name de rechtstreekse betalingen, over de lidstaten een gevoelige kwestie is en dat een passende oplossing moet worden gezocht.
14. MERKT OP dat het GLB geschikt is voor de beleidsgerichte verdeling van landbouwfondsen en DRINGT derhalve AAN OP de instandhouding van een afzonderlijk en onafhankelijk GLB met twee pijlers die beter met elkaar samenhangen.
15. DRINGT AAN OP sterke maatregelen in het kader van de eerste pijler, waarin rechtstreekse betalingen, gekoppelde inkomenssteun en sectorale interventies de inkomensstabiliteit van landbouwers ondersteunen en hun bijdrage aan de groene transitie stimuleren, en marktmaatregelen als vangnet fungeren in tijden van crisis.

16. BENADRUKT dat sterke maatregelen in het kader van de tweede pijler voor plattelandsontwikkeling behouden moeten blijven door de levensvatbaarheid van plattlandsgebieden te ondersteunen middels instrumenten voor landbouw- en niet-agrarische activiteiten en het gebruik van financiële instrumenten, ook om bij te dragen aan de groene transitie.

Versterking van het concurrentievermogen en verbetering van de positie van landbouwers in de voedselketen

17. BENADRUKT dat het, naast het behoud van de marktgerichtheid van het GLB, nodig is de werking van de voedselvoorzieningsketen, de verdeling van de toegevoegde waarde en de beloning van landbouwers te verbeteren door middel van meer transparantie, betere contracten, organisatie en samenwerking binnen de landbouwsector, de bevordering van duurzaamheidsovereenkomsten, korte waardeketens en de bestrijding van oneerlijke handelspraktijken.
18. ONDERSTREEPT het belang van inkomensstabiliteit voor landbouwers; bijgevolg is er een basisbedrag aan inkomenssteun nodig om economisch levensvatbare en concurrerende landbouwactiviteiten en een dito voedselproductie in alle regio's van de EU in stand te houden.
19. WIJST OP het belang van familiebedrijven, met inbegrip van kleine landbouwbedrijven, als essentiële troeven van het Europees landbouwmodel en ROEPT OP tot de invoering van specifieke en eenvoudige maatregelen om de landbouwactiviteiten van deze bedrijven te ondersteunen, rekening houdend met hun specifieke regionale en lokale kenmerken.
20. ERKENT de negatieve trend van de vergrijzing van de landbouwbevolking en het belang van voldoende generatievernieuwing en een grotere participatie van vrouwen, aangezien deze zaken noodzakelijk zijn om de continuïteit van de landbouwproductie en de levensvatbaarheid van plattlandsgebieden te waarborgen, en ROEPT er derhalve toe OP de steun voor jonge landbouwers verder te versterken, hen te helpen landbouwactiviteiten te starten of voort te zetten, de toegang tot financiële middelen en landbouwgrond te vergemakkelijken, en de overdracht van landbouwbedrijven te stimuleren om de landbouw aantrekkelijker te maken voor de jongere generatie en nieuwkomers.
21. BENADRUKT dat steun voor investeringen nodig is om het concurrentievermogen en de duurzaamheid in de hele voedselketen te bevorderen en de plattlandsinfrastructuur te verbeteren. BEKLEMT OONT dat de toegang tot financiering moet worden verbeterd en dat het gebruik van financiële instrumenten verder moet worden vergemakkelijkt.

22. ONDERSTREEPT dat landbouw in gebieden met natuurlijke beperkingen meer inspanningen vergt, terwijl het behoud van landbouwactiviteiten en menselijke aanwezigheid uitdrukkelijk noodzakelijk wordt geacht voor het ecologische, sociale en economische evenwicht van die gebieden. Landbouwers kunnen daarom gecompenseerd worden voor hun inspanningen, extra kosten en gederfde inkomsten in die gebieden.
23. ERKENT de specifieke landbouwkenmerken en -behoeften van eilanden en eilandstaten, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid, bergachtige gebieden, afgelegen gebieden, noordelijke regio's en, in overeenstemming met artikel 349 VWEU, de ultraperifere gebieden van de EU, die een speciale behandeling vereisen.

Boervriendelijk uitvoeringsmodel

24. ERKENT dat het prestatiegerichte uitvoeringsmodel voor GLB-middelen de lidstaten flexibiliteit biedt en daarom moet worden gehandhaafd, maar ONDERSTREEPT dat de bestaande regels en procedures hebben geleid tot onnodige administratieve lasten en vereisten voor zowel landbouwers als nationale overheden, en ROEPT derhalve OP tot meer strategische, aanzienlijk minder ingewikkelde, coherente en gemakkelijk uitvoerbare, boervriendelijkere regels voor de strategische GLB-plannen, die tevens stabiliteit waarborgen. BENADRUKT dat de resultaatgerichte architectuur van het GLB verder moet worden verbeterd.
25. DRINGT EROP AAN de goedkeurings- en wijzigingsprocedure voor strategische GLB-plannen te vereenvoudigen en te versnellen, met bijzondere aandacht voor hun strategische aard en met minder details, zodat zij snel kunnen worden vastgesteld en snel kan worden ingespeeld op specifieke behoeften en veranderende omstandigheden.
26. WIJST EROP dat verdere ontwikkeling en gebruik van digitale technologieën gericht moeten zijn op het verminderen van de administratieve werklast voor zowel landbouwers als overheden, door in toenemende mate monitoring en controles te ondersteunen, rapportage- en documentatieverplichtingen van landbouwers te verlichten en vereisten voor kwaliteitsbeoordeling te vereenvoudigen.

27. BENADRUKT dat het monitoring- en evaluatiesysteem efficiënter, transparanter en eenvoudiger moet zijn met betrekking tot de reeks indicatoren, de nodige details van het controle- en sanctiesysteem en de evaluatie van de strategische GLB-plannen, en de druk van controles ter plaatse niet mag verhogen. IS VAN MENING dat het systeem van eenheidsbedragen opnieuw moet worden bekeken, met name voor niet-GBCS-maatregelen.

Landbouwers verder stimuleren op weg naar een groene transitie met het oog op een duurzamere landbouwsector

28. WIJST OP de cruciale en actieve rol die landbouw en landbouwers spelen bij de groene transitie en ONDERSTREEPT dat het GLB op landbouwgebied het meest heeft bijgedragen aan de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU.
29. STELT dat de groene transitie alleen kan worden verwezenlijkt indien er sprake is van een partnerschap met landbouwers, en BENADRUKT daarom dat zij voldoende moeten worden gestimuleerd en dat hun interesse moet worden gewekt om ecologisch verantwoorde landbouwpraktijken toe te passen door hen meer te vergoeden dan enkel de kosten en gederfde inkomsten voor hun ecosysteemdiensten.
30. ERKENT dat de goede werking en het behoud van ecosystemen van cruciaal belang zijn om de voedselzekerheid te waarborgen en dat het daarom onvermijdelijk is dat het GLB blijft bijdragen aan de transitie van de landbouwsector naar duurzamere praktijken die helpen de doelstellingen van de EU op het gebied van klimaat, biodiversiteit, milieu, biologische landbouw, dierenwelzijn en andere gebieden die te maken hebben met duurzaamheid te verwezenlijken, en HERINNERT ERAAN dat het nodig is te zorgen voor een goed evenwicht tussen economische, sociale en ecologische duurzaamheid, door het leveren van een bijdrage aan ecosysteemdiensten aantrekkelijk te maken.
31. HERINNERT ERAAN dat landbouwemissies ook het gevolg zijn van natuurlijke processen, wat betekent dat er natuurlijke grenzen zijn aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen door de landbouwsector. BENADRUKT dat oplossingen op basis van onderzoek en innovatie kunnen helpen om de uitstoot van broeikasgassen door de landbouw terug te dringen.

32. HERINNERT ERAAN dat het voor sommige landbouwers een uitdaging is om bepaalde normen in het kader van de conditionaliteit na te leven, en BENADRUKT daarom dat de regels moeten worden aangepast om ze beter haalbaar te maken en om het gemakkelijker te maken voor landbouwers om ze na te leven.
33. HERINNERT ERAAN dat de ecoregelingen zijn ingevoerd om de bijdrage van de sector aan de doelstellingen op het vlak van klimaat, milieu en dierenwelzijn te vergroten, en VRAAGT de rol van deze maatregelen als belangrijkste instrument voor de groene transitie van de eerste pijler te versterken. BENADRUKT dat er, om het potentieel van de ecoregelingen ten volle te benutten, mogelijkheden moeten worden onderzocht om de vereisten te stroomlijnen en te vereenvoudigen teneinde de praktische uitvoering ervan te vergemakkelijken, waarbij de lidstaten de nodige flexibiliteit wordt geboden om met hun eigen specifieke kenmerken om te gaan.
34. ERKENT dat vrijwillige agromilieuklimaatmaatregelen van de tweede pijler met een op stimulansen gebaseerde aanpak een belangrijk instrument zijn om het milieu te beschermen en duurzame landbouwpraktijken te bevorderen, en daarom verder moeten worden ontwikkeld.
35. IS VAN MENING dat landbouwers moeten worden gestimuleerd en ondersteund om innovatieve, slimme technologieën en agro-ecologische en koolstoflandbouwpraktijken toe te passen, die verder kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van de klimaat- en milieudoelstellingen en de groene transitie kunnen faciliteren.

Beheersing van risico's en aanpak van crises met het oog op een crisisbestendige landbouw in de EU

36. HERINNERT ERAAN dat het toenemende aantal natuurlijke en marktgerelateerde crises, zoals buitengewone weersomstandigheden, frequentere en ernstigere dierziekten en plaagorganismen, hoge inputkosten en verstoringen als gevolg van externe marktschokken, ernstige verliezen en schade heeft veroorzaakt en het concurrentievermogen en de veerkracht van de sector aanzienlijk heeft verslechterd.
37. BENADRUKT dat het nodig is het bewustzijn te vergroten, de aanpassing aan de klimaatverandering te verbeteren, risicopreventiemaatregelen en klimaatparaatheid bij landbouwers verder te bevorderen, en passende risicobeheersinstrumenten en -strategieën vast te stellen, zonder marktconforme oplossingen in de weg te staan. WIJST EROP dat middelen voor risicobeheer verder moeten worden ontwikkeld om de veerkracht van de sector te vergroten en te zorgen voor een breed scala aan flexibele maatregelen voor verzekeringen en onderlinge fondsen, die aantrekkelijk zijn voor begunstigden.

38. ERKENT dat water een belangrijke hulpbron is voor de landbouwproductie en BENADRUKT dat het belangrijk is de veerkracht van waterlichamen en de beschikbaarheid en het beheer van water in de EU te verbeteren. MOEDIGT de Commissie AAN om bij lopende en toekomstige watergerelateerde initiatieven rekening te houden met de specifieke kenmerken van de landbouw.
39. BENADRUKT dat het bestaande crisisbeleidskader moet worden verbeterd met flexibelere regels die de lidstaten en de Europese Commissie in staat stellen reactief, snel, efficiënt, transparant en niet-discriminerend te reageren op crisissituaties om de negatieve gevolgen voor de landbouwsector te verzachten.
40. PLEIT ERVOOR dat de lidstaten meer flexibiliteit krijgen bij de inzet van de GLB-instrumenten in regionale of nationale crisissituaties.
41. IS VAN OORDEEL dat de GMO-verordening een passend juridisch arsenaal biedt om landbouwers die door verschillende soorten crisissituaties worden getroffen te ondersteunen, maar BENADRUKT dat er snellere en eenvoudigere procedures nodig zijn om uitzonderlijke steun te verlenen aan landbouwers.

Door onderzoek en innovatie aangestuurde en op kennis gebaseerde landbouw met het oog op de groene transitie

42. BENADRUKT dat onderzoek en innovatie een belangrijke motor zijn voor de duurzame en concurrerende productie en verwerking van agrovoedingsmiddelen en een centrale rol spelen om te komen tot duurzaam, veilig, gezond, voedzaam en betaalbaar voedsel.
43. ERKENT de belangrijke rol en het nut van kennis- en innovatiesystemen voor de landbouw (AKIS) bij de ontwikkeling van op kennis gebaseerde landbouw, en de aanzienlijke vooruitgang die het GLB-netwerk van de EU heeft geboekt bij het verbeteren van het kennissysteem voor milieu en klimaat.
44. ONDERSTREEPT de rol die de circulaire economie en de bio-economie spelen bij het efficiënt inzetten van biologische hulpbronnen, innovatieve methoden en op de natuur gebaseerde praktijken ter ondersteuning van de groene transitie van de land- en bosbouwsector, en ONDERKENT het belang van het GLB in dit verband. BENADRUKT dat het nieuwe GLB de rol van biomassa als primaire bron van hernieuwbare koolstof verder moet bevorderen, diversifiëren en integreren.

45. ERKENT de financiële moeilijkheden om in innovatie te investeren en NEEMT ER NOTA VAN dat het gebrek aan toegang tot kennis de invoering van verschillende duurzame technologieën belemmert. BENADRUKT de noodzaak van toegepast onderzoek, technische oplossingen en innovaties die inspelen op de diversiteit van de sector om effect te sorteren en landbouwers, bosbouwers en andere belanghebbenden op het platteland meer te betrekken bij het innovatieproces.

46. VERZOEKT de nieuwe Commissie deze conclusies in aanmerking te nemen bij de voorbereiding van de visie voor landbouw en voedsel gedurende de eerste 100 dagen van haar mandaat.
47. VRAAGT de nieuwe Commissie rekening te houden met deze conclusies bij de voorbereiding van de wetgevingsvoorstellen over het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de periode na 2027, en BENADRUKT dat deze tijdig moeten worden aangenomen zodat er voldoende tijd is voor de medebeslissingsprocedure. HERINNERT de Commissie eraan dat de medewetgevers de politieke verantwoordelijkheid dragen voor de beleidskeuzes die zijn opgenomen in de wetgevingsmaatregelen in het kader van het GLB.
